

PANORÁMA

LETNICE U SVATÉ BRIGITY

Farní kostel sv. Brigity je nevelká novogotická stavba z červených cihel na okraji milionového velkoměsta. Má hostitelka mě pozvala, abych ji tam doprovodil na páteční večerní bohoslužbu. „Scházíme se vždy v pátek večer ve farním sále a pak chodíme ještě do některé domácnosti na čaj, popovídat si a zazpívat. Ale tentokrát máme společnou mši za nemocné, bude vás to zajímat.“ Věděl jsem, že se hlásí k letničnímu hnutí a že se zúčastnila jeho prázdninového tábora, na němž se sešlo kolem dvaceti tisíc lidí. Šel jsem tedy s ní.

U kostela byla spousta lidí, všichni se zřejmě znali a radostně se zdravili. Kostel sám nebyl nic zvláštního, ale celková atmosféra byla podivuhodná: přeplněno, lidé všeho věku, všech barev pleti, ze všech sociálních vrstev. Rodiče drželi v náručí malé děti, po straně byly vozíky s invalidy, přede mnou černošský manželský pár, krásní mladí lidé, kteří se po celou mši drželi za ruce. Oltář k lidu, v presbytáři rytmická skupina. Bylo na ní cosi divného a nebyli ani všichni nejmladší. Má průvodkyně vysvětlila: „Dnes zpívají naši nemocní, ten chlapec u mikrofonu je po těžkém úrazu hlavy; žádná sláva to není, ale dělá mu to radost.“

Hráli a zpívali s vervou a za chvíli se rozezpíval celý kostel, z plna srdce a ve strhujícím rytmu. Po celou mši to byly antifonální zpěvy s velmi prostým textem, který byl parafrází žalmů nebo biblických chvalozpěvů, někdy jen sborově opakované „Pán je s námi“ nebo „Ježíš je Pán“, „Ježíši, miluji tě“ a „Maranatha“.

Mši koncelebroval starý farář s několika kaplany. Byla to liturgie docela „podle předpisu“ — s tím rozdílem, že celebrující i věřící lidé byli spojeni řečí bych emocionálně společným rytmem, chovali se spontánně — kdo chtěl, pozvedl ruce, tleskal do taktu, případně se pohupoval; bylo vidět, jak takové společné spontánní jednání pomáhá vytvářet pocit živé sounáležitosti celé obce. Na druhé straně byla liturgie prokládána chvílemi tichá na individuální modlitbu a k rozjímání o slyšeném slovu. Po první takové chvíli ticha mě má průvodkyně upozornila, že teď uslyším „mluvení jazyky“. Byl jsem pochopitelně dost naježen, jaksi v obranné pozici, ale celá atmosféra mě postupně začala do sebe vtahovat. A tak jsem tedy uslyšel i ty pověstné jazyky: po chvíli rozjímavého ticha začali jednotliví lidé potichu a prostými slovy říkat své vlastní modlitby. Slyšel jsem, jak starý muž za mnou šeptem opakuje: — „Ježíši, smiluj se!“ Jiní šeptali cosi pro mne nesrozumitelného — snad ve své mateřštině, snad jazykem neznámým, nevím, vždyť se tam sešly všechny možné národnosti od Irů až po Číňany. Postupně se všechny individuální projevy slily do jakéhosi tichého šumění nebo hukotu, jako by to byla voda nebo vítr, a pak přešly do tiché mnohohlasé melodie, akordu — těžko to vyjádřit slovy. Na to navázala schola další písní, nebo jeden z kněží nahlas shrnul modlitby věřících do improvizované modlitby, která nějak kupodivu vyslovila i to, co jsem měl v tu chvíli na srdci. Takové chvíle se opakovaly několikrát.

Po evangeliu farář pronesl modlitbu za uzdravení přítomných nemocných. Pak se vydal k oltáři průvod — nemocní na vozících, o holích a berlich, za nimi ostatní věřící, staří i mladí, aby si vzájemně vyprosili uzdravení duše i těla. a přijali svátost

nemocných. Liturgie trvala něco přes dvě hodiny a nepřipadalo mi to dlouhé. V takovém ovzduší víry, nezlomné důvěry v Boha a při společném konání celého shromáždění nebylo možno zůstat distancovaným divákem; čas se zastavil.

Lidé odcházeli z kostela jako z hostiny, postávali v dobré náladě, kněží mezi ně přišli rozloučit se. Hostitelka mě upozornila na nenápadnou starou ženu: „Vidíte, ta nemohla chodit, jaký měla revmatismus, a minule se tu uzdravila. To se čas od času stává.“

ký